

TÍÐINDI

Bøndur um lesull:

Ein keðiligur trupulleiki sum er ringur at loysa

Hóast lesull er til stóran ampa fyri heiðafuglin, so er har er ikki so nógv, mann kann gera við tann trupulleikan. Tað siga bøndurnir báðir Jóannes Patursson og Jóhan Jógvansson, sum samstundis ásanna, at lesull er ein avbjóðing fyri tjøldur í Føroyum

Pætur Hjalmar Evensson

pature@sosialurin.fo

Í Sosialinum 14. juni skrivaðu vit um avleiðingarnar av, at so nógv lesull liggur og sløðist í føroysku høgunum. Lesullin kostar lív hjá nógvum tjøldr-

um, og annar heiðafuglur kemur eisini í trupulleikar av at fáa lesull fløkta um beinini, segði Sjúrdur Hammer, lívfrøðingur og limur í Fuglafrøðifelag Føroya.

Felagið meinar, at onkur má taka ábyrgd fyri hesum, sum

tey kalla eina stóra náttúruverndaravbjóðing - og her eiga bøndurnir eiga eina stóra ábyrgd, heldur Føroya Fuglafrøðifelag.

Bóndi í Kirkjubø:

- Tað er ringt at taka hædd fyri øllum

- Tað er ræðuligt at síggja, tá tjøldur fáa lesull um beinini. Men tað einasta ítøkiliga, mann kann gera, er at rudda, sigur Jóannes Patursson

Jóannes Patursson, bóndi í Kirkjubø, er greiður yvir, at trupulleikin við lesull er til staðar, og hann hevur sæð nógv tjøldur komið illa fyri av tí gjøgnum árin.

- Tað er sjálvandi keðiligt, at tað kemur fyri, og tað er ræðuligt at síggja, tá tjøldur fáa tað um beinini. Lika ringt er tað at síggja seyð vavdan í lesull, tí tað hendir seg eisini, at ær missa eitt bein av tí, sigur hann.

- Øll hava áhuga, í at lesull ikki liggur og sløðist, men mann kann illa varða seg fyri tí, sigur Jóannes Patursson.

Seyðurin er ikki klárur

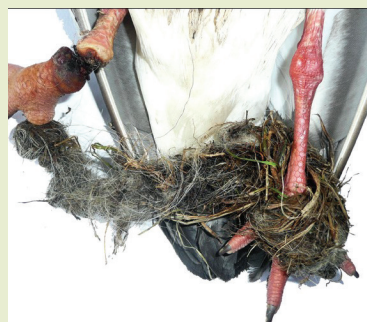
Hann greiðir frá, at tað er øgiliga ymiskt, nær seyðurin kastar ullina, og tí ber ikki til at royta seyðin, áðrenn lesull byrjar at síggjast í haganum.

- Mann fær ikki roytt seyðin so tidliga, tí seyðaslagið í Føroyum má byrja at kasta av sær, fyri at vit kunnu royta, sigur hann.

- Onkuntíð kastar fyrsti seyðurin í mai, meðan restin ikki er klárur at royta fyrr enn í juli. Um allur seyðurin skal royttast í einum, má mann biða, til tað er klárt.

Tað er bara at rudda

Sjúrdur Hammer frá Fuglafrøðifelagnum visti í síðstu viku at siga, at alsamt fleiri hagar velja at sloyfa roytingina millum annað tí, at tað er so

Her sæst eitt tjøldur, sum er fløkt upp í lesull (Mynd: Maria Gulklett)

ringt at manna fjallgongu.

- Tað er sjálvandi ikki til at viðmæla, at mann loypir roytingina yvir. Vit royta jú bara fyri seyðins skyld, tí fyri seyðin sjálvan er tað ikki gott at ganga við pesju, sigur Jóannes Patursson.

Sjálvur roynir Jóannes Patursson altíð at royta so tidliga

sum gjørligt. Men um hann púasta skal umganga, at seyðurin skal kasta, so má hann á reka og royta fleiri ferðir, sum ikki loysir seg.

- Tað er ringt at taka hædd fyri øllum. Tað einasta ítøkiliga, mann kann gera fyri at minka um lesullina, er at rudda. Men so má mann eisini ganga allatíð, tí tað er eitt langt tíðarskeið, at seyðurin kastar.

Ikki talan um so nógv tjøldur

Jóannes Patursson hevur ikki sæð annan fugl enn tjøldur koma í trupulleikar av lesull, og í hansara haga eru tað nøkur fá tjøldur, sum koma í trupulleikar við lesull, metir hann.

- Her hjá okkum snýr tað seg kanska um eini trý tjøldur um árið. Um fólk vilja bjarga teimum trimum frá lesull, kundi mann roynt at bjarga teimum uppá aðrar mátar í staðin. Um tað eru fleiri tjøldur, sum doyggja av lesull enn tjøldur, sum blíva yvirkoyrd, tað er so ein heilt annar spurningur.

Bóndi í Saksun:

- Tað er okkara ábyrgd

- Vit avgera ikki, nær seyðurin kastar ullina. Men fuglafrøðingarnir kunnu hjálpa til, og so royta vit seyðin í felag, sigur Jóhan Jógvansson, bóndi í Saksun

- Vit mugu standa við, at ábyrgdin er okkara. Hesum kunnu vit ikki snúgva okkum undan.

Tað sigur Jóhan Jógvansson, bóndi í Saksun, um atfinningarnar og avbjóðingarnar við lesull í haganum.

- Men vit kunnu ikki smoyggja okkum undan teimum óhepnu fyribrigdnunum, sum eru í landbúnaðinum. Tey eru hóast alt nógv, og eitt av teimum er lesull, sigur hann.

Tað er ikki av leti

- Men tað er ikki av leti. Vit lata ikki bara standa til, sum onkur ofta vil vera við, sigur Jóhan Jógvansson.

Hann tekur aktuella dømi um Fuglafrøðifelag Føroya, sum sigur, at bøndurnir hava ábyrgdina.

- Teir leggja nærmast upp til, at lesull kemur, tí tað lættasta er at lata vera við at royta. Tað er nakað fjas. Tað skal jú eisini lata seg gera at royta, og vit avgera ikki, nær seyðurin kastar ullina. Tað er heldur ikki ókeypis at fáa ullina av, og harumframt er besta tíðin at geva seyðinum heilivág um summarið.

Hann hevur eitt spískt boð uppá eina loysn:

- Fuglafrøðingarnir kunnu koma og hjálpa til, og so royta vit seyðin í felag.

Nøkur orka ikki fyri bóndum

Generelt saknar Jóhan Jógvansson virðing fyri sínum faki og sigur, at bøndur í Føroyum ofta eru fyri atfinningum frá øðrum, sum ikki eru í landbúnaðinum.

- Sum bóndi er mann sperdur í allar endar og kantar. Tað er ein avbjóðing at fáa fólk á fjall og avgreiða roytingina til tíðina, og tí verður tað ofta seinni enn ætlað, sigur hann.

- Vit, sum eru í vinnuni, føla okkum øgiliga niðursæddar og útskeldaðar. Har má liva okkurt gamalt agg, tí nøkur fólk orka ikki fyri bóndum uttan at vita hvi.

Jóhan Jógvansson er um nakar ein náttúruvinur, og hann skilir ikki atfinningarnar.

- Mítt upphald er, at bøndur í Føroyum eru størri náttúruvinir enn restin av fólkinum. Tað er jú kærleikin til náttúruna, sum dregur í okkara faki. Eingi fer at dríva virksemin í landbúnaði fyri popularitet og vinning.